

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

ראש השנה דף טו.

מה דין אתרוג בשנים דלהלן בחיוב מעשר ובדין ביעור בשביעית?

אתרוג ששית הנכנס לשביעית	אתרוג שביעית הנכנס לשמינית	
לרבה: פטור לרב המנונא, לר' יוחנן ור"ל: חייב ¹ לר' שמעון: פטור ²	פטור	מן המעשר
פטור ³	לרבה ולרב המנונא: חייב ⁴ לר' שמעון: פטור ⁵	מן הביעור

האם אזלינן באתרוג בתר חנטה או בתר לקיטה לדינים דלהלן?

למנין שני ערלה	למנין שנת רבעי	לענין שביעית	לענין שנת המעשר	
בתר חנטה	בתר חנטה	בתר חנטה	בתר לקיטה	לרבן גמליאל ⁶
בתר חנטה	בתר חנטה	בתר חנטה	בתר חנטה	לר' אליעזר
בתר חנטה	בתר חנטה	בתר לקיטה	בתר לקיטה	לרבותינו באושא

ראש השנה דף טו:

אילן שחנטו פירותיו בשנה השלישית, איזה מעשר נוהג בו?

כשחנטו פירותיו אחר ט"ו בשבט	כשחנטו פירותיו קודם ט"ו בשבט		
	תאנה - שתי בריכות בשנה	דקלים זיתים וחרובים - בריכה אחת בשנה	
מתעשר לשנה הבאה - מעשר עני	מתעשר לשנה שעברה - מעשר שני		לרבן
מתעשר לשנה הבאה - מעשר עני	מתעשר לשנה שעברה - מעשר שני	מתעשר לשנה הבאה - מעשר עני	לר' נחמיה

¹ ס"ל לרב המנונא שהולכים באתרוג רק אחר החנטה, וכיון שחנט בששית הרי שאין בו קדושת שביעית וחייב במעשר כדין כל השנים.

² ס"ל שאין לך דבר שחייב במעשר אא"כ גדל בחיוב ונלקט בחיוב, והרי כאן נלקט בשנת שביעית ואי אפשר לחייבו במעשר.

³ לכאורה אליבא דרבה הוראה זו סותרת את עצמה, דאם אנחנו אומרים שפטור מן הביעור - ש"מ דאזלינן בתר חנטה, ואתרוג הזה שחנט בששית ופטור מן הביעור - היה לנו לחייב אותו במעשר כדין פירות שביעית, ולמה אמר רבה שפטור גם מן המעשר (כך הקשה אב"י לרבה). וענה לו רבה, "יד הכל ממשמשין בה ואת אמרת תתחייב במעשר", כלומר, אף שבאמת הוא בן ששית ואין בו חיוב להפקירו, מ"מ כיון שהגידולים שסביבו הם הפקר ויד הכל ממשמשים בשדה זו, הרי שהאתרוג מצד מציאותו מופקר הוא ולא שייך לחייבו במעשרות.

⁴ כאן ס"ל לרבה דאזלינן אחר חנטה לחומרא וחייבת בביעור, וכיון שכן הם פירות של הפקר אין בהם מעשר.

⁵ דס"ל שאין לך דבר שחייב ביעור אא"כ גדל בשביעית ונלקט בשביעית, והרי כאן נלקט כבר בשנה שמינית ואי אפשר לחייבו בביעור.

⁶ וכן ס"ל לאבטולמוס בשם חמשה זקנים כסברת רבן גמליאל.